

Franciszek Żwirko

Rank	kpt.pil.
Date of birth	1895-09-16
Date of death	1932-09-11
Cemetery	Warszawa, Powązkowska - Powązki Stare Wsp. 52.253356, 20.977879
Grave	Aleja Zasłużonych; rząd 1 miejsce 151
Photo of grave	A photograph of a dark, rectangular gravestone for Franciszek Żwirko. The stone is set against a light-colored wall. At the top of the stone are two small crosses. The name 'ZWIRKO WIGURA' is engraved in the center. Below the name, the date '11 IX 1932' is visible. A small bouquet of white flowers is placed at the base of the stone.
Country	Polska
Period	Dwudziestolecie międzywojenne

Source

Zdjęcia: Izabela Półtorzecka

pl.wikipedia.org/wiki/Franciszek_Żwirko

Franciszek Żwirko urodził się 16 sierpnia 1895 r. Szkołę średnią ukończył w Wilnie. Z chwilą wybuchu I wojny światowej został zmobilizowany. Jako poddany cara Rosji walczył na froncie z Niemcami. W 1917 r. wstąpił do formowanego korpusu polskiego. Po demobilizacji wziął udział po stronie "białych" przeciw "czerwonym". W tym samym czasie ukończył kurs obserwatorów lotniczych. We wrześniu 1921 r. przekroczył granicę Rosja - Polska. Zgłosił się do Wojska Polskiego. Wybrał lotnictwo. Objął służbę w pułku lotniczym stacjonującym w Warszawie. Następnie ukończył szkoły pilotów w Bydgoszczy i Grudziądzu. Na krótko, bo na rok trafił nad Brdę jako instruktor. Mniej więcej w tym samym czasie zaczął swoją karierę w sporcie samolotowym. Wystartował do I Pomorskiego Lotu Okrężnego na 18 startujących, przyleciał na 4 miejscu. To on był pionierem nocnych lotów nad Polską. Wcześniej nikt się takich nie podejmował. Od 1929 r. odpowiadał za kontakty wojska z Aeroklubem Akademickim w Warszawie. Tu poznał Stanisława Wigurę. Od tej pory zaczęli wspólne loty po sławę. 9 Od 9 sierpnia do 6 września 1929 r. polecili do lotu okrężnego nad Europą. Niósł ich do sławy RWD - 2. Ten sam poszybował z nimi po zwycięstwo w I Locie Południowo - Zachodniej Polski. 16 sierpnia Franciszek razem z inżynierem Kocjanem ustanowił rekord wysokości lotu dla samolotów o ciężarze 280 kg. Na dziewięć lat przed wybuchem II wojny światowej od maja do czerwca był komendantem Przysposobienia Wojskowego Lotniczego w Łodzi. W lipcu 1930 r. Żwirko z Wigurą wzięli udział w międzynarodowych zawodach samolotów turystycznych. Startowali na RWD - 4. 25 lipca musieli się wycofać na skutek awarii silnika. 7 września 1930 r. ponownie zwyciężyli w II Locie Południowo-Zachodniej Polski, na przełomie września i października zwyciężyli w III Krajowym Konkursie Awionetek (RWD - 4). Powtórzyli swój sukces na przełomie września i października 1931 r. Zwycięska passa nie opuszczała naszych spadkobierców Ikara. 7 sierpnia 1931 r. Żwirko z inżynierem Praussem podjęli próbę pobicia rekordu wysokości lotu. Uzyskali wysokość 5996 m, Niestety, rekord nie został uznany. Pod koniec grudnia 1931 r. Żwirko został przeniesiony na stanowisko dowódcy eskadry szkolnej do Centrum Wyszkożenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie. W kwietniu 1932 r.ostał powołany do reprezentowania barw Polski w zawodach samolotów turystycznych. Towarzyszem w locie wybrał Stanisława Wigurę. W zawodach rozegranych w dniach 20 - 28 sierpnia 1932 r. załoga ta zajęła pierwsze miejsce. 11 września 1932 r. mieli polecieć do Czech. Zaprosili koledzy z Pragi. Nie dolecieli. Zginęli w katastrofie. Przyczyną było oderwanie się skrzydła samolotu. Obaj zostali pochowani w Alei Zasłużonych w Warszawie.

Opracowanie: Konrad RYDOŁOWSKI